

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201026
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6920201026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Janky Boroškovej v spore žalobcov: 1/ X. J. rod. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. N. XX, W. I., 2/ K. C. rod. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. č. 1, 3/ O. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. č. XX a 4/ K. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. č. XX, všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom, so sídlom Daxnerova č. 5, Rimavská Sobota, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, (o určenie vlastníckeho práva - predmet konania uvedený v rozsudku súdu prvej inštancie) o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/13/2020-154 zo dňa 7. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovia 1/ až 4/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v kat. území Figa, zapísané na liste vlastníctva č. XXX, obec Figa, kat. územie Figa ako parcely registra E, parc. č. XXX - orná pôda o výmere 5080 m², parc. č. 138 - orná pôda o výmere 3598 m², parc. č. 154 - orná pôda o výmere 5464 m², parc. č. 226 - trvalý trávnatý porast o výmere 1274 m², parc. č. XXX - orná pôda o výmere 7123 m², parc. č. XXX - trvalý trávnatý porast o výmere 1239 m², parc. č. XXX - trvalý trávnatý porast o výmere 5196 m², parc. č. XXX - orná pôda o výmere 656 m², parc. č. XXX - orná pôda o výmere 6377 m² a parc. č. 359 - orná pôda o výmere 5671 m² v pomere k celku v podiele 1/6, zapísanému pod B.5 na žalovaného a nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. území Figa zapísané na liste vlastníctva č. XXX, obec Figa, kat. územie Figa ako parcely registra E parc. č. 123 - orná pôda o výmere 6763 m², parc. č. 169 - orná pôda o výmere 7367 m² a parc. č. XXX - orná pôda o výmere 5605 m² v pomere k celku v podiele 1, zapísanému pod B.2 na žalovaného patria do dedičstva po nebohej W. E., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom vo Fige. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa ust. § 257 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že „žalobcovia nemajú právo na náhradu trov konania“.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobcovia sa žalobou podanou voči žalovanému domáhali určenia, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku rozsudku patria do dedičstva po nebohej W. E., rod. V., ktorá je ich právna predchodkyňa - stará matka. Žalobu podali aj proti ďalším 13-tim žalovaným, ktorí sú na predmetných listoch vlastníctva vedení ako spoluvlastníci, následne však žalobu proti nim vzali späť, rešpektujúc právny názor vyplývajúci z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/51/2009 („v konaní o určenie vlastníctva k spoluvlastníckemu podielu je pasívne legitimovaný

iba dotknutý spoluvlastník tohto spoluvlastníckeho podielu"), pričom konanie proti nim bolo uznesením okresného súdu zo dňa 05. 08. 2020 č. k. 12C/13/2020-111 zastavené. Ako žalovaný ostala v konaní Slovenská republika ako spoluvlastník predmetných nehnuteľností v podiele 1/6, zapísanom pod B5 pri nehnuteľnostiach zapísaných na č. LV č.XXX a v podiele 1, zapísanom pod B2 pri nehnuteľnostiach zapísaných na č. LV XXX.

1.2 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že žalobcovia 1/ až 4/ (ďalej len „žalobcovia“) odôvodnili žalobu záujmom usporiadať dedičstvo po ich starej matke. V žalobe uviedli, že ešte po II. svetovej vojne bol ich prastarý otec, t. č. už nebohý V. R. E. (ďalej aj „V. E.“) v rámci výmeny obyvateľov presídlený z Maďarska z obce Mátraszentlászló na územie bývalého Československa do obce Figa. Za nehnuteľný majetok zanechaný na území Maďarska mu boli výmerom o prídelení do vlastníctva, vydaným Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave č. 2921.- 4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949 pridelené do jeho vlastníctva nehnuteľnosti, a to jednak domový majetok, ako aj poľnohospodárska pôda v kat. územiach Figa a Vyšné Valice (Biksek) po bývalom vlastníkovi J. C.. Predmetom tohto konania nie sú nehnuteľnosti v kat. území Biksek, lebo išlo o urbársky podiel zo spoločného lesa v súčasnosti už neidentifikovateľný. Na majetok bývalého vlastníka J. C. bol ich právny predchodca umiestnený ešte výmerom Oblastnej osídľovacej komisie v Rimavskej Sobote č. 250/IV-2/9-1948 zo dňa 20. 05. 1948 a na základe toho ho aj prevzal do svojho užívania, pričom tento majetok mu bol oficiálne odovzdaný do užívania zápisnicou o odovzdaní majetku Oblastnou osídľovacou komisiou v Rimavskej Sobote č. 4/29 zo dňa 10. 08. 1949. Výmer o prídelení do vlastníctva, vydaný Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave č. 2921. - 4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949 bol podkladom pre vymáhanie pohľadávky štátu z titulu prídelení poľnohospodárskej pôdy presídlencom z Maďarska V.ovi E.mu Ministerstvom financií SR, samostatným oddelením majetkových podstát č. 23757/2003-841. Tento výmer sa však nezachoval, ako to vyplýva z informácie Ministerstva financií SR, Slovenského národného archívu č. SNABA3-2016/001190-XN21 zo dňa 17. 03. 2016. Takto pridelený poľnohospodársky majetok potom ich právny predchodca prevzal do svojho užívania a držby a až do jeho odovzdania do kolektívneho užívania ho poľnohospodársky obrábal. Po smrti V.a R.a E.ho dňa 03. 06. 1965 nadobudol na základe právoplatného dedičského rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 439/65 zo dňa 02. 03. 1966 všetok jeho nehnuteľný majetok poľnohospodárskeho charakteru, čo dostal od štátu ako presídlenec podľa výmeru o prídelení do vlastníctva č. 2921.- 4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949 jeho vnuk U. E.. Po smrti U.a E.ho dňa 18. 12. 1967 nadobudla na základe právoplatného dedičského rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 419/68 zo dňa 25. 05. 1972 všetok nehnuteľný, v pozemkovej knihe neprevedený majetok poľnohospodárskeho charakteru, čo zdedil U. E. po svojom starom otcovi podľa uznesenia D 439/65 jeho matka W. E.ová, stará matka žalobcov. Napriek tomu, že W. E.ová ako dedička poľnohospodárskej pôdy po presídlencom V.ovi R.ovi E.m ešte dňa 09. 12. 2003 uhradila titulom nedoplatku prídellovej ceny sumu 2 484 Sk (82,45 eur), o čom jej Ministerstvo financií SR, Samostatné oddelenie majetkových podstát vystavilo dňa 14. 01. 2003 pod č. 23757/2003-841 potvrdenie o vyrovnaní pohľadávky štátu, „tak štát už ďalej žiadnym spôsobom nezabezpečil v jej prospech zápis dedením nadobudnutého vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a navyše v súčasnosti už nedisponuje ani žiadnymi archívnymi dokumentmi o výmere prídeleného majetku na meno V. R. E.“.

1.3 V uvedenej súvislosti žalobcovia v žalobe uviedli, že očakávali, že po vyrovnaní pohľadávky štátu uhradením nedoplatku prídellovej ceny zo strany ich právnej predchodkyne (vzhľadom na to, že v prípade ich právneho predchodcu došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam podľa § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR) štát zabezpečí zápis vlastníckeho práva v jej prospech do katastra nehnuteľností. Až v súčasnosti zistili, že na základe prídellovej listiny, ani na základe dedičských rozhodnutí po ich právnych predchodcoch, vlastnícke právo v ich prospech nebolo v katastri nehnuteľností zapísané. Sú toho názoru, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva ich právnych predchodcov v danom prípade došlo jednak podľa § 114 zákona č. 141/1950 Zb., Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 132 ods. 2 zákona č. 40/1964 Z. z., Občianskeho zákonníka. Zdôraznili, že keďže došlo v prípade ich právneho predchodcu V.a E.ho k nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam podľa § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR, nemôže vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam svedčiť v prospech žalovaného, čím je v danom prípade daný naliehavý právny záujem na tom, aby bolo odstránené toto zrejme pochybenie a aby bolo určené vlastnícke právo v prospech ich nebohej starej matky Rozálie E., ktorá tieto nehnuteľnosti nadobudla dedením, aby mohli zahájiť po nej dodatočné dedičské konanie.

1.4 Žalovaný sa k veci vyjadril tak, že žiada skúmať existenciu naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov. Vo vzťahu k samotnej žalobe žalovaný uviedol, že nárok žalobcov považuje za nepreukázaný. Pokiaľ ide o zaplatenie prídellovej ceny W. E.ovou, žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nie je zrejmä výška prídellovej ceny vzhľadom na to, že výmer o prídely sa nezachoval. K zaplateniu prídellovej ceny nedošlo tak, ako to bolo požadované ust. § 19 ods. 1 nariadenia 104/1946 Sb. n. SNR, ktoré ustanovenie upravuje zaplatenie určenej prídellovej ceny. Zápisnica o odovzdaní majetku zo dňa 10. 08. 1949 nie je V.ovi E.ovi podpísaná a nie sú v nej špecifikované konkrétne parcely, ktoré mal mať osídlenec prevzaté, teda absentuje riadna identifikácia parcel, preto podľa žalovaného tieto pozemky nemohli byť ani predmetom dedenia po V.ovi E.ovi a navyše, v čase jeho úmrtia nebola zaplatená prídellová cena. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

1.5 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol ako sa žalobcovia a žalovaný vyjadrili v replike a v duplike (odsek 5. až 7. odôvodnenia rozsudku) a v nadväznosti na to konštatoval, že obidve strany sporu súhlasili s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania, a preto vo veci pojednávanie nenariadil s poukazom na ust. § 177 ods. 2 písm. b) CSP. Ďalej okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa:

a) s osvedčením o dedičstva č. 1D 489/XXXX, Dnot. 116/2004 zo dňa 14. 12. 2005, vydaným JUDr. Jankou Antalovou, notárom ako súdnym komisárom so sídlom v Rimavskej Sobote v dedičskej veci po poručiteľke W. E., podľa ktorého dedičmi po nej sú žalobcovia,

b) s výpisom z listu vlastníctva č. XXX, obec Figa, kat. územie Figa, kde pod B5 v podiele 1/6 je zapísaný ako vlastník žalovaný, titul nadobudnutia č. d. XXX/XXXX-XX/XX, PKV 25, (ako titul nadobudnutia sa uvádza aj u ďalších spoluvlastníkov o. i. „PKV 25“, teda ide o nehnuteľnosti zapísané pôvodne v pozemnoknižnej vložke č. 25).

c) s výpisom z listu vlastníctva č. XXX, obec Figa, kat. územie Figa, kde pod B2 v podiele 1/4 je zapísaný ako vlastník žalovaný, titul nadobudnutia č. d. XXX/XXXX-XX/XX, PKV 97, (ako titul nadobudnutia sa uvádza aj u ďalších spoluvlastníkov o. i. „PKV 97“, teda ide o nehnuteľnosti zapísané pôvodne v pozemnoknižnej vložke č. XX).

d) s výmerom Oblastnej osídľovacej úradovne v Rimavskej Sobote č. XXX/IV-X/X-XXXX zo dňa 20. 05. 1948 o umiestnení V.a E.ho na majetku bývalého vlastníka J. C., „č. pozemnoknižnej vložky 25, k čomu patrí urbársky podiel vyznačený v pozemnoknižnej záp. č. 75, kat. územia Figa“,

e) so zápisnicou o odovzdaní majetku č. 4/29, spísanou 10. 07. 1949 Oblastnou osídľovacou úradovňou v Rimavskej Sobote, podľa ktorej sa osídlencovi V.ovi E.ovi, ktorý zanechal majetok v Maďarsku, s platnosťou odo dňa presídlenia VI. 1947, poťažne s platnosťou odo dňa 10. VII. 1945 odovzdávajú pozemky bývalého vlastníka J. C., pričom osídlenec osvedčil, že majetok prevzal do dočasného užívania, bude ho spravovať, zaväzuje sa majetok neopustiť, vlastnícke právo neobmedziť, nescudziť, „že z odovzdaného majetku bude prípadne povinný platiť primeraný užívateľský poplatok, ktorý sa dodatočne určí, a to za tú časť dočasne prideleného majetku, ktorá presahuje majetok preukázateľne zanechaný v Maďarsku a zo zvyšku môže žiadať mimoriadny prídely za ceny podľa smerníc“; na zápisnici je dátum 01. (riadne nečitateľné) augusta 1949, pečiatka úradovne, podpis odovzdávajúceho orgánu a podpisy dvoch svedkov (jeden nečitateľný, druhý K.) a tiež podpis „videl: S. I.“, podpis osídlenca chýba,

f) s oznámením Ministerstva vnútra SR, Slovenského národného archívu zo dňa 17. 03. 2016, že archívne dokumenty o výmere majetku na meno V. E., W. E.ová, rod. V. nachádzajúceho sa v kat. území Figa sa v archíve nenašli,

g) s rozhodnutím bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 439/65-6 zo dňa 02. 03. 1966 vydaným v dedičskej veci po poručiteľovi V.ovi E.ovi, zomrelom 03. XX. XXXX, po ktorom roľnícku pôdu zdedil maloletý U. E., nar. XX. XX. XXXX - ide okrem iného o „nehnuteľnosti pozemnoknižne neprevedené“, čo V. R. E. dostal od štátu ako presídlenec podľa vlastníckeho výmeru č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. septembra 1949 v kat. území Figa v záp. č. 25 p. č. XX/X, XXX/2, 226, 241/3, 257/3, XXX/1, 288/1, XXX/4, XXX/3 role, lúka pod B:21, 28, v záp. č. 97 p. č. XXX/X, 169/2, 144/1, roľa podiel ešte na mene J. C.“,

h) s rozhodnutím bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 419/68 zo dňa 25. 05. 1972 vydanom v dedičskej veci po poručiťovi U.ovi E.m, nar. 09. XX. XXXX, zomrelom XX. XX. XXXX, po ktorom dedičstvo nadobudla jeho matka W. E.ová rod. V. - ide o dedičstvo po poručiťovi, ktoré pozostáva z nehnuteľného majetku pozemnoknižne neprevedeného, čo dedil poručiťel po svojom starom otcovi V.ovi E.m, zomrelom v roku 1965 na základe uznesenia č. D 439/65 zo dňa 02. marca 1966, teda nehnuteľností vedené v kat. úz. Figa „v záp. č. 25 p. č. XX/X, XXX/2, 226, 241/3, 257/3,XXX/1, 288/1, XXX/4, XXX/3 a v záp. č. 97 p. č. 123/1, 169/2, 144/1“ (a ďalšie, ktoré nie sú predmetom tohto sporu) s tým, že zápisy v EN sa vykonajú len keď vlastnícky výmer č. 2921-4/29/1949 zo dňa 10. septembra 1949 bude realizovaný,

i) s potvrdením Ministerstva financií SR, Samostatného oddelenia majetkových podstát v Bratislave zo dňa 14. 01. 2003 č. 23757/2003-841 vydaným pre W. E.ovú o tom, že pohľadávka štátu z titulu prídeltu poľnohospodárskej pôdy presídlencovi z Maďarska V.ovi E.mu výmerom č. 2921.-4/29/1949 v kat. území Figa a Vyšné Valice bola usporiadaná zaplatením nedoplatku prídellovej ceny 2 484 Sk,

j) s ústrižkom poštového peňažného poukazu o zaplatení sumy 2 484 Sk dňa 09. 12. 2003 W. E.ovou Ministerstvu financií SR,

k) s potvrdením Oblastného likvidátora peňažných ústavov a podnikov v Bratislave č. účtu 2XXX/10122 zo dňa 19. 05. 1964 o tom, že náhrada za domový doplnkový príděl, ktorá bola predpísaná na ťarchu V.a E.ho vo Fige č. 29 je spolu s úrokmi za rok 1955 úplne vyplatená a na jeho účte sa vedie nedoplatok Kčs 2 484 za pozemkový dolnkový príděl, ktorý sa v zmysle vládneho nariadenia číslo 36/1955 Zb. nevyháňa,

l) s listom Správy pre veci majetkové SR zo dňa 28. 11. 1993 č. 21/10122/FI/IK/RSe adresovaného W. E. s predmetom „nedoplatok za pozemkový majetok presídlencov z Maďarska“, kde je uvedené „výmerom o prídelle do vlastníctva č. 2921- 4/29/1949 bol Vášmu svokrovi nebohému V.ovi E.mu prídelený pozemkový majetok v kat. úz. Figa; po jeho smrti sa stal dedičom tohto majetku Váš syn nebohý U. E. podľa dedičského rozhodnutia D 439/65-6 a po smrti Vášho syna ste sa stali majiteľkou (dedičkou) uvedených pozemkov Vy podľa dedičského rozhodnutia D 419/68 a na uvedenom pozemkovom majetku eviduje Správa pre veci majetkové SR nedoplatok vo výške 2 484 Sk, ktorý je možné usporiadať zaplatením alebo darovaním poľnohospodárskej pôdy štátu“, s tým, že „po zaplatení budete môcť s pozemkami voľne disponovať, t. z. užívať ich sama, prenajať ich poľnohospodárskemu družstvu za odplatu alebo ich predať“,

m) s dohodou o uznaní dlhu č. 21/2XXX/10122/FI/IK uzavretou 04. 03. 1994 medzi Správou pre veci majetkové SR ako veriteľom a W. E.ovou ako dlžníkom, ktorou dlžníčka uznala že ku dňu 18. 11. 1993 dlhuje 2 484 Sk z dôvodu nedoplatku za príděl pozemkového majetku presídlenca z Maďarska,

n) s výpisom z pozemnoknižnej vložky č. 25, kat. úz. Figa, kde pod B37 na podiel 1/6 je zápis: došlo 20. júna 1950 Čd 359; na podiel J. C. B 21,28 podľa výmeru osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave zo dňa 02. marca 1950 č. 2921/17-29/49 vkladá sa vlastnícke právo Československému štátu - osídľovaciemu úradu a to bez tiarch,

o) s výpisom z pozemnoknižnej vložky č. 97, kat. úz. Figa, kde pod B17 je zápis: došlo 20. júna 1950 Čd 359; na podiel 1/4 J. C. B 14,15 podľa výmeru Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave zo dňa 02. marca 1950 č. 2921/17-29/49 vkladá sa vlastnícke právo Československému štátu - osídľovaciemu úradu a to bez tiarch; na A Majetková podstata je zápis konfiškované podľa nariadenia č. 104/45 Sb. n. SNR v znení nar. č. 64/46 Sb. n. SNR pre účely pozemkovej reformy B 14,15,

p) s návrhom na zápis a s rozhodnutím Okresného úradu Rimavská Sobota, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov v kat. území Figa,

r) s návrhom Oblastnej úradovne Osídľovacieho úradu a Fondu národnej obnovy v Rimavskej Sobote č. 2921/17-29/1949 podaným na Okresný súd, pozemnoknižné oddelenie Šafárikovo dňa 20. 06. 1950 Čd 359/50 na vklad vlastníckeho práva v pozemkovej knihe katastrálneho územia Figa v zápisnici č. 25,

92, 97 (a Vyšné Valice v záp. č. 219) o. i. na povolenie zápisu v pozemkovej knihe, kat. úz. Figa v záp. č. 25 na neurčitý podiel J. C. pod B 21,28 a v záp. č. 97 na J. C. pod B 41 podľa výmeru Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave zo dňa 02. marca 1950 č. 2921/17-29/1949 na vklad vlastníckeho práva pre Československý štát - Osídľovací úrad,

s) s listinou vedenou pod Čd 359/59 - výmerom Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave č. 2921/17-29/1949 zo dňa 02. 03. 1950, podľa ktorého Osídľovací úrad pre Slovensko v Bratislave v dohode s Poverenctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave rozhodol podľa ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 148/1947 Sb. s konečnou platnosťou, že sú splnené podmienky pre konfiškáciu majetku pána J. C., osoby maďarskej národnosti, naposledy bytom vo Fige, a teda jeho majetok je právoplatne skonfiškovaný (prešiel na štát) podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR a výmer sa o. i. vzťahuje na nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané v pozemnoknižnej zápisnici katastrálneho územia Figa č. 25 pod B 21,28 v neurčitom pomere, v zápisnici č. 97 pod B v 1/4 na mene J. C., pričom ako dôvod sa uvádza, že K. bol dňa 19. IV. 1947 presťahovaný do Maďarska v rámci dohody o výmene obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom a jeho majetok bol pridelený presídlencom Slovákom z Maďarska.

1.6 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že v predmetnom spore ide o určovaní žalobu podľa § 137 písm. c) časť pred bodkočiarkou CSP. Žalobcovia preukázali, že na tejto žalobe o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi, majú naliehavý právny záujem. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že určovacie žaloby, ktorými žalobca sleduje dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom vykazujú určité osobitosti. Naliehavý právny záujem na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri (v danom prípade z evidencie nehnuteľností) vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému.

1.7 Vyššie uvedeným vykonaným dokazovaním mal okresný súd za preukázané, že skutkové tvrdenia žalobcov sú pravdivé. Uviedol, že žalobcovia podrobne opísali ako ich právny predchodca V. R. E. nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam (prídel), následne ako došlo k dedeniu týchto nehnuteľností U.om E.m (dedičské rozhodnutie D 439/65-6) a potom jeho matkou, starou matkou žalobcov W. E.ovou (dedičské rozhodnutie D 419/68). Tieto nehnuteľnosti však na základe ani prídelu, ani dedičských rozhodnutí neboli zapísané v pozemkovej knihe, resp. v evidencii nehnuteľností v prospech právnych predchodcov žalobcov. Podľa dedičského rozhodnutia 1D 489/2004 vydaného v dedičskej veci po poručiťelke W. E., dedičmi po nej sú žalobcovia, pričom predmetné nehnuteľnosti neboli predmetom dedenia. Z uvedeného dôvodu žalobcovia ako dedičia po poručiťelke W. E. podali žalobu o určenie, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnej predchodkyňi W. E.. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že nie je zrejmá výška prídelovej ceny vzhľadom na to, že výmer o prídele sa nezachoval a k zaplateniu prídelovej ceny nedošlo tak, ako to bolo požadované ust. § 19 ods. 1 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR, ktoré ustanovenie upravuje splatenie určenej prídelovej ceny, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že túto námietku žalovaného nepovažoval za dôvodnú. V uvedenej súvislosti uviedol, že to, že výmer o prídele sa nezachoval, nemožno pričítať na vrub žalobcov, keďže išlo o verejnú listinu. Avšak, aj keď sa výmer o prídele nezachoval, z ďalších písomností je zrejmé, aká bola výška prídelovej ceny, a že túto právna predchodkyňa žalobcov aj vyrovnala. K tomu, že zápisnica o odovzdaní majetku zo dňa 10. 08. 1949 nie je V.om R.om E.m podpísaná a nie sú v nej špecifikované konkrétne parcely, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že mu je z rozhodovacej praxe známe, že nie vždy vedeli prídelenci čítať, resp. písať, pričom na predmetnej zápisnici sú podpisy dvoch svedkov, ktorí osvedčili skutočnosti uvedené v zápisnici, teda odovzdanie majetku osídlencovi V.ovi R.ovi E.mu. Pritom to, že tento majetok V. R. E. aj prevzal do užívania, spochybnené nebolo a aj keď sa uvádza, že ho prevzal do dočasného užívania, uvádza sa aj to, že sa zaväzuje majetok nescudziť a nebolo preukázané (ani tvrdené), že by mu bol prídel odňatý. K žalovaným tvrdenej absencii riadnej identifikácie parciel okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v dedičskom rozhodnutí D 439/65-6 zo dňa 02. 03. 1966, vydanom v dedičskom konaní po poručiťelovi V.ovi R.ovi E.m sa uvádzajú okrem iného aj nehnuteľnosti pozemnoknižne neprevedené, čo V. R. E. dostal od štátu ako presídlenec na základe vlastníckeho výmeru č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. septembra 1949, takže štátne notárstvo tento výmer podľa okresného súdu evidentne malo k dispozícii, pričom na zachovanej prvej strane výmeru sa uvádzajú nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 25, rozpisované podľa parciel na meno vlastníka J. C. v uvádzanom podiele. To, že nehnuteľnosti pôvodne vedené v pozemnoknižnej

vložke č. 25 a 97 sú v súčasnosti vedené na LV č. XXX a č. XXX, je podľa okresného súdu zrejme priamo z predmetných LV, a preto žiadna osobitná identifikácia nie je potrebná. Majetok bol pridelený právnomu predchodcovi žalobcov V.ovi R.ovi E.mu ešte pred jeho skonfiškovaním J. C., pričom až následne boli skonfiškované podiely na pozemkoch J. C., zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 25 a 97 výmerom o konfiškácii majetku, vydaným Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave, Oblastná úradovňa Osídľovacieho úradu v Rimavskej Sobote č. 2921/17-29/1949 zo dňa 02. 03. 1950.

1.8 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že V. R. E. nadobudol predmetné nehnuteľnosti na základe prídela v zmysle § 114 zákona č. 141/1950 Zb., Občianskeho zákonníka (kde sa uvádza, že „v prípadoch, v ktorých tak zákon ustanovuje, prechádza vlastníctvo priamo zo zákona alebo výkonom súdu, úradu alebo orgánu verejnej správy; ak ide o vec nehnuteľnú, zapíše sa tiež prechod vlastníctva v pozemkovej alebo v železničnej knihe alebo sa na súde uloží listina“), resp. podľa § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka. Zápis pritom mal zabezpečiť štát prostredníctvom príslušných orgánov. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že ak nariadenie č. 104/1946 Sb. n. SNR v § 1 ods. 2 ustanovovalo, že výmer o vlastníctve pôdy je takou verejnou listinou, ktorá dokazuje vlastníctvo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, treba mať za to, že zápis v pozemkovej knihe o prídele už nemal konštitutívny, ale len deklaratórny charakter. Navyše výmer právne existoval aj po 01. 01. 1951, kedy po prijatí zákona č. 141/1950 Zb., Občianskeho zákonníka celkom pominuli konštitutívne účinky zápisu do pozemkovej knihy (opustil sa tzv. intabulačný princíp, kedy sa nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam viazalo na zápis do pozemkovej knihy). Ani zaplatenie celej prídelovej ceny nemá podľa okresného súdu na nadobudnutie vlastníckeho práva vplyv z toho dôvodu, že výmery sa mohli vydávať ešte pred zaplatením prídelovej ceny (§ 1 ods. 1 uvedeného nariadenia). Prídelca sa držby predmetných nehnuteľností aj ujal. Z uvedených dôvodov mal okresný súd za preukázané, že právny predchodca žalobcov V. R. E. nadobudol predmetné nehnuteľnosti ako prídel.

1.9 Nehnuteľnosti nadobudnuté prídelom po V.ovi R.ovi E.m zdedil U. E. a po ňom ich zdedila W. E.ová, tieto nehnuteľnosti však v čase jej smrti neboli zapísané v evidencii nehnuteľností a takto neboli ani predmetom dedenia. Ako však vyplýva z vyššie uvedeného, menovaná nadobudla predmetné nehnuteľnosti dedením, a teda žaloba o určenie, že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po nej je dôvodná, preto okresný súd žalobe vyhovel a určil, že predmetné nehnuteľnosti (v podieloch vedených na žalovaného) patria do dedičstva po nebohej W. E..

1.10 Nad rámec uvedeného okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ešte dodal, že žaloba by bola dôvodná aj pre prípad, že by nebol právny predchodca žalobcov nehnuteľnosti nadobudol na základe prídela, pretože nehnuteľnosti by už boli nadobudli právni predchodcovia žalobcov vydržaním (podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov ak ide o nehnuteľnosť s tým, že podľa ods. 3 citovaného ustanovenia sa do tejto doby započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe jeho právny predchodca). Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným; pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že pôvodný prídelca V. R. E. užíval predmetné nehnuteľnosti na základe toho, že mu boli dané prídelom a jeho právni nástupcovia U. E. a W. E.ová mali dedičské rozhodnutia, podľa ktorých tieto nehnuteľnosti zdedili, a teda podľa názoru okresného súdu išlo o jasnú dobromyseľnosť v tom, že im nehnuteľnosti patria, a teda išlo o oprávnených držiteľov, pričom aj podľa potvrdenia Oblastného likvidátora peňažných ústavov a podnikov v Bratislave zo dňa 19. mája 1964 náhrada za domový prídel bola vyplatená a nedoplatok Kčs 2 484 za pozemkový doplnkový prídel sa v zmysle vládneho nariadenia č. 36/1955 Zb. nevymáhal. Podľa listu Správy pre veci majetkové SR zo dňa 28. 11. 1993 adresovaný W. E., výmerom o prídele bol jej svokrovi nebohému V.ovi R.ovi E.mu pridelený pozemkový majetok v kat. úz. Figa; po jeho smrti sa stal dedičom tohto pozemkového majetku U. E., po smrti ktorého sa vlastníčkou tohto pozemkového majetku stala W. E.ová. Všetky vykonané dôkazy podľa okresného súdu naznačujú oprávnenosti držby a dobromyseľnosti právnych predchodcov žalobcov (predmetné nehnuteľnosti boli pridelené výmerom o prídele a neskôr sa postupne dedili podľa dedičských rozhodnutí).

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalovaný odvolal a v odvolaní uviedol, že odvolanie podáva s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, pretože súd prvej

inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež preto, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s vykonanými dôkazmi vo vzťahu k preukázaniu nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam všetkých právnych predchodcov žalobcov a nedostatočne sa vysporiadal s námietkami žalovaného. Poukázal na to, že ak rozhodnutia vydané v dedičskom konaní po poručiteľovi U.ovi U. a po V.ovi R.ovi XX. konštatujú dedenie nehnuteľností pozemnoknižne neprevedených, tak tieto nehnuteľnosti sú vymedzené neurčito, bez uvedenia výmery, prípadne podielu a nie je možné ich identifikovať, preto nie sú tieto rozhodnutia v dedičskom konaní spôsobilým nadobúdacím titulom. Žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že okresný súd v odseku 14. odôvodnenia rozsudku tvrdí, že štátne notárstvo pri prejednávaní dedičstva D 439/65-6 zo dňa 02. 03. 1966 výmer, na ktorý odkazuje dedičské rozhodnutie evidentne malo k dispozícii. S takýmto tvrdením sa žalovaný podľa jeho tvrdenia v odvolaní nestotožnil, pričom mal za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože nie je podľa žalovaného zrejmé, či v dedičskom konaní mal notár k dispozícii predmetný výmer. Prvá strana výmeru, ktorá bola žalobcami súdu prvej inštancie predložená je datovaná 20. 05. 1948 a obsahuje 16 parciel z pozemnoknižnej vložky 25; pozemnoknižná vložka 97 sa na tejto prvej strane výmeru nenachádza, pričom v rozhodnutiach D 439/65-6 a D 419/68 je uvádzaný výmer zo dňa 10. 09. 1949 s iným číselným označením. Z predloženej zápisnice o odovzdaní majetku vyplýva, že predmet odovzdania je uvedený vo výkaze č. 1, „ktorý nebol v konaní predložený a žiadne údaje evidencie v PKV č. 25 a č. 97 neobsahuje“. Žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že sa stotožňuje so záverom okresného súdu v tom, že ku konfiškácii došlo priamo nariadením č. 104/1945 Sb. n. SNR k 01. 03. 1945, t. j. pred knihovým zápisom, ku ktorému došlo až dodatočne. V uvedenej súvislosti žalovaný v odvolaní zdôraznil, že ak by aj žalobcovia preukázali nadobudnutie vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom na základe výmeru v roku 1949, čo v konaní nebolo podľa žalovaného preukázané, pričom žalobcovia podľa žalovaného vlastníctvo v dôsledku neskoršieho zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu stratili. V uvedenej súvislosti poukázal žalovaný v odvolaní „na dôkazy, a to PKV č. 25 a č. 97, Čd 359/1950 - návrh Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave, zastúpeného Oblastnou úradovňou Osídľovacieho úradu v Rimavskej Sobotě - výmer o konfiškácii majetku zo dňa 02. 03. 1950, ktoré dôkazy podľa žalovaného svedčia o vlastníckom práve žalovaného. Okresný súd sa podľa žalovaného s týmito zápsmi a s predloženým nadobúdacím titulom žalovaného (výmerom o konfiškácii majetku zo dňa 02. 03. 1950 dostatočne nevysporiadal. V nadväznosti na uvedené žalovaný v odvolaní uviedol, že ani jeden zo žalobcami predložených dôkazov nepreukázal faktické pridelenie sporných nehnuteľností právnenému predchodcovi žalobcov, ktoré predchádzalo vydaniu výmeru, ani nadobúdací titul (verejnú listinu), na základe ktorej by svedčilo vlastnícke právo právneným predchodcom žalobcov - V.ovi E. a následne U.ovi E. a W. E.. Súd prvej inštancie podľa žalovaného vec nesprávne právne posúdil v otázke vyhodnotenia vlastníckeho práva k sporným pozemkom. Súd prvej inštancie dospel podľa žalovaného tiež k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnenému posúdeniu, že považuje žalobu za dôvodnú aj titulom vydržania. Uvedené nebolo predmetom dokazovania, žiadny z dôkazov nesvedčí o dobe užívania ani o dobromyseľnosti žalobcov, že im pozemky patria. Z dedičských rozhodnutí vyplýva, že pozemky uvedené v dedičských rozhodnutiach D/439/65 a D419/68 boli v užívaní štátneho majetku, a teda neboli užívané právnenými predchodcami žalobcov. Žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že rovnako má za to, že okresný súd dospel k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci, keď neboli preukázané všetky podmienky vydržania. V závere odvolania žalovaný uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že podľa ich názoru súd prvej inštancie vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, z ktorých nepochybne vyplýva, že ich právnenému predchodcovi V.ovi R.ovi E.mu bol po jeho presídlení z Maďarska na územie bývalého Československa pridelený nehnuteľný majetok pôvodne vo vlastníctve J. C., nachádzajúci sa v kat. úz. Figa. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozsudku taktiež náležite vysporiadal so všetkými námietkami žalovaného jednak ohľadom nezrejmosti výšky prídellovej ceny, nepodpisania zápisnice o odovzdaní majetku zo dňa 10. 08. 1949, absencie riadnej identifikácie parciel pre účely dedičského konania D 439/65, ako aj pridelenia nehnuteľností po ich konfiškácii. Napriek tomu, že súd prvej inštancie vo svojom rozsudku v odseku 14. jeho odôvodnenia poskytol vyčerpávajúce odôvodnenie ohľadom identifikácie nehnuteľností v rámci dedičského konania vedeného na bývalom Štátnom notárstve v Rimavskej Sobotě pod sp. zn. D 439/65 najmä s poukazom na vlastnícky výmer č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949, tak žalovaný opomínajúc, že identifikácia nehnuteľností v predmetnom dedičskom konaní bola vykonaná primerane obdobiu, kedy toto dedičské konanie

prebiehalo, opätovne namieta nedostatočné vymedzenie nehnuteľností bez uvedenia výmery prípadne podielu. Žalovaný preto nadväzujúc na svoje predchádzajúce námietky vo vzťahu k štátnym orgánom opätovne namieta také vady v činnosti vtedajšieho orgánu štátnej moci - bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote, ktoré predstavovali spôsob rozhodovania bežný obdobiu, kedy bolo namietané rozhodnutie vydané a ktorý spôsob rozhodovania nebolo v moci občana akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť. Za iluzórnu treba pritom podľa žalobcov považovať odvoláciu námietku žalovaného v tom smere, že štátne notárstvo pri prejednaní dedičstva D 439/65 nemalo mať k dispozícii výmer, na ktorý toto dedičské konanie odkazuje. Pokiaľ štátny notár konajúci v predmetnej dedičskej veci odkazoval vo výrokovvej časti textu dedičského rozhodnutia zo dňa 02. 03. 1966 na obsah vlastníckeho výmeru č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949, tak tento nepochybne musel mať k dispozícii, pretože ak by ho nemal, tak ho v podstate do svojho rozhodnutia nemohol ani citovať. Pokiaľ ide o žalovaným uvádzaný výmer zo dňa 20. 05. 1948 a jeho prvej strany, ktorá bola žalobcami v spore predložená, tak tento výmer nie je identický s vlastníckym výmerom č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949 a nepredstavuje jeho prvú stranu, ale ide o osobitný výmer o umiestnení, ktorým bol presídlenec, v danom prípade V. E., umiestnený na majetku bývalého vlastníka J. C.. Tento dôkaz žalobcovia predložili v konaní len ako podporný dôkaz preukazujúci presídlenie ich právneho predchodcu z územia Maďarska na územie Československa a jeho umiestnenie na nehnuteľnom majetku bývalého vlastníka J. C..

3.1 Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného ďalej uviedli, že sa nestotožňujú s názorom žalovaného, že vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam mali v dôsledku neskoršieho zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu stratiť. Vo vzťahu k uvedenej odvolacej námietke žalovaného žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedli, že ide tak ako aj v prípade predchádzajúcej odvolacej námietky žalovaného, čo do výmeru o vlastníctve, resp. o umiestnení, o prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovaný neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto odvolacie námietky žalovaného preto jednoznačne nemožno subsumovať pod novoty v odvolacom konaní, ako to má na mysli ust. § 366 CSP. Ďalej uviedli, že im nie je zrejmé, ako mohli stratiť vlastnícke právo v dôsledku neskoršieho zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu. V čase zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu totiž ešte nikto zo žalobcov nežil, takže žiadne vlastnícke právo stratiť nemohli a čo sa týka formálneho pozemnoknižného zápisu vlastníckeho práva v prospech bývalého Československého štátu, tak išlo výlučne len o administratívny akt, keď na konfiškovaný podiel bývalého pozemnoknižného vlastníka bolo zapísané vlastnícke právo štátu, ktorý zápis mal byť následne nahradený zápisom vlastníckeho práva v prospech konkrétneho prídelcu v zmysle § 17 ods. 2 nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR a podľa ktorého „pozemnoknižné prevedenie prídelu obstará Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu na vlastné trovy“. V uvedenej súvislosti žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázali na ust. § 132 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb., Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa vlastníctvo stráca najmä tým, že ho nadobudne niekto iný, alebo že sa ho vlastník vzdá. V konaní však žiadnym spôsobom nebolo podľa žalobcov preukázané a žalovaný v tomto smere žiadnu dôkaznú aktivitu nevyvinul, vo vzťahu k preukázaniu toho, že by sa bol býval ich právny predchodca (právny predchodca žalobcov) pridelených mu nehnuteľností akýmkoľvek spôsobom vzdal, alebo že by bol býval tieto nehnuteľnosti opustil. O nedôvodnosti odvolania žalovaného svedčí podľa žalobcov aj jeho v poradí posledná odvolacia námietka, týkajúca sa odseku 18. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie len pripustil dôvodnosť žaloby aj titulom vydržania. V uvedenej súvislosti poukázali žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 79/06 zo dňa 29. 03. 2006, kde sa Ústavný súd SR vyjadril aj k problematike započítania doby, počas ktorej boli nehnuteľnosti v užívaní socialistickej organizácie do doby oprávnenej držby. Zdôraznili, že nie je im zrejmé, prečo žalovaný vytyka súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie veci podľa zákonného ustanovenia (o vydržaní), podľa ktorého súd prvej inštancie vec neposudzoval a len pripustil jej dôvodnosť. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalovaného žalobcovia poukázali na diametrálne odlišný postup zástupcov štátu konajúcich v mene štátu v danej veci, a to jednak Ministerstva financií Slovenskej republiky vymáhajúceho v minulosti pohľadávku štátu z titulu prídelovej ceny a na druhej strane Slovenského pozemkového fondu ako správcu majetku štátu v súčasnosti. V uvedenej súvislosti žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zdôraznili, že pokiaľ Ministerstvo financií SR považovalo predmetné nehnuteľnosti za pridelené presídlencom z Maďarska V.ovi R.ovi E.mu a od jeho dedičky Rozálie E. Ministerstvo financií SR vymáhalo len nedoplatok prídelovej ceny, tak Slovenský pozemkový fond v súčasnosti všetkými dostupnými prostriedkami spochybňuje pridelenie nehnuteľností do vlastníctva ich právneho predchodcu. Navrhli, aby odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 CSP

odvolaním žalovaného napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil a priznal im plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa ust. § 132 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej v texte len „Občiansky zákonník“), vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

6. Po prejednaní odvolania žalovaného z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným v odvolaní v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a to z nasledovných dôvodov:

7. Základnou odvolacou argumentáciou uvedenou žalovaným v odvolaní, ktorú potom žalovaný v nižšie uvedených jednotlivostiach v odvolaní ďalej rozvinul, je tvrdenie žalovaného, že súd prvej inštancie skutkovo a právne „nesprávne vyhodnotil vlastnícke právo k sporným pozemkom“. V nadväznosti na uvedené tvrdenie žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že :

a) rozhodnutia vydané v dedičských konaniach po poručiteľoch V.ovi R.ovi E.m a U.ovi E.m nie sú spôsobilými nadobúdacími titulmi, pretože konštatujú dedenie nehnuteľností pozemnoknižne neprevedených, ktoré sú vymedzené neurčito, bez uvedenia výmery, prípadne podielov, preto tieto nehnuteľnosti nie je možné identifikovať,

b) v súvislosti s uvedeným žalovaný v odvolaní spochybnil záver súdu prvej inštancie uvedený v odseku 14. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, že štátne notárstvo v Rimavskej Sobote pri prejednaní dedičstva č. D 439/65 muselo mať k dispozícii výmer, na ktorý odkazuje rozhodnutie o dedičstve č. D 439/65-6 zo dňa 2. 3. 1966, pričom žalovaný poukázal v odvolaní na to, že v rozhodnutiach o dedičstve č. D 439/65 a č. D 419/68 je uvádzaný výmer zo dňa 10. 09. 1949 s iným číselným označením, preto súd prvej inštancie dospel podľa žalovaného k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom nie je zrejmé, či v dedičskom konaní č. D 439/65 mal notár k dispozícii predmetný výmer zo dňa 10. 09. 1949,

c) ďalej žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že „ak by aj žalobcovia preukázali nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným pozemkom na základe výmeru z roku 1949, toto vlastnícke právo v dôsledku neskoršieho zápisu vlastníckeho práva v prospech štátu stratili (PKV č. 25 a č. 97 Čd 359/1950 a výmer Osídľovacieho úradu pre Slovensko v Bratislave, zastúpeného Oblastnou úradovňou Osídľovacieho úradu v Rimavskej Sobote zo dňa 2. 3. 1950, ktoré svedčia podľa žalovaného o vlastníckom práve žalovaného, s čím sa súd prvej inštancie podľa žalovaného dostatočne nevysporiadal),

d) ďalej žalovaný v odvolaní uviedol, že v odseku 18. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a k nesprávnemu právnemu posúdeniu, že žalobu považuje za dôvodnú aj titulom vydržania, čo nebolo predmetom dokazovania, pričom žiadny z dôkazov nesvedčí podľa žalovaného o dobe užívania ani o dobromyseľnosti, že právnym predchodcom žalobcov pozemky patria, pričom z dedičských rozhodnutí podľa žalovaného vyplýva, že pozemky uvedené v dedičských rozhodnutiach č. D 439/65 a č. D 419/68 boli v užívaní ŠM (štátneho majetku), a teda neboli užívané právnymi predchodcami žalobcov, pričom neboli preukázané všetky podmienky vydržania.

8. Po prejednaní odvolania žalovaného z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným v odvolaní v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP a z hľadiska na ne (na odvolacie dôvody) nadväzujúcej odvolacej argumentácie žalovaného, odvolací súd uvádza, že z odseku 18. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie v predmetnej veci na závere, že žalobcovia nadobudli vo výroku špecifikované nehnuteľnosti na základe vydržania. Z obsahu odseku 18. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie jasne a zreteľne vyplýva, že súd prvej inštancie len nad rámec záveru, na ktorom založil odvolaním napadnuté rozhodnutie, vysvetleného v spojení s predchádzajúcimi odsekmi odôvodnenia

odvolaním napadnutého rozsudku v odseku 17. odôvodnenia rozsudku, v odseku 18. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku vyslovil úvahu, že „žaloba by bola dôvodná aj pre prípad, že by nebol právny predchodca žalobcov nadobudol predmetné nehnuteľnosti na základe prídeltu, pretože by tieto nehnuteľnosti nadobudli právni predchodcovia žalobcov vydržaním“, ktorú úvahu ďalej v odseku 18. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súd prvej inštancie rozvinul. Žalovaný v odvolaní v uvedenej súvislosti súdu prvej inštancie vytkol, že to, že by mala byť žaloba dôvodná aj titulom vydržania nebolo predmetom dokazovania, opomenul však, že v podaní zo dňa 26. 01. 2020 súhlasil, aby súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 177 ods. 2 písm. b) CSP bez nariadenia pojednávania, na ktorom by mohol dokazovanie za účasti strán sporu vykonať, to však neznamená, že dokazovanie vôbec nevykonal, keďže z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé (odsek 10 písmeno a) až s) odôvodnenia), že súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku vysvetlil dokazovanie oboznámením sa s akými dôkazmi vykonal, pričom všetky dôkazy uvedené v odseku 18. odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie boli predmetom vykonaného dokazovania, uvedená odvolacia námietka žalovaného je preto neopodstatnená.

9. Bez ohľadu na uvedené, odvolací súd uvádza, že záver, na ktorom súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie vysvetlil vo vyššie uvedenom odseku 17. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku (v spojení s odseku 17. predchádzajúcimi odsekmi odôvodnenia), kde uviedol, že právny predchodca Rozálie E. V. R. E. nadobudol predmetné nehnuteľnosti prídeltom, po ňom tieto nehnuteľnosti zdedil U. E., po ktorom tieto nehnuteľnosti v konečnom dôsledku zdedila W. E.ová, matka U.a E.ho a stará matka žalobcov 1/ až 4/; predmetné nehnuteľnosti však v čase jej smrti neboli zapísané na ňu v evidencii nehnuteľností a teda z tohto dôvodu neboli ani predmetom dedenia v dedičskom konaní po poručiteľke W. E. (čo viedlo žalobcov k podaniu žaloby, že predmetné nehnuteľnosti opatria do dedičstva po W. E.).

10. Pokiaľ žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že ak by aj žalobcovia preukázali nadobudnutie vlastníctva k predmetným pozemkom ich právnym predchodcom na základe výmeru z roku 1949, tak toto vlastníctvo v dôsledku neskoršieho zápisu vlastníckeho práva k predmetným pozemkom v prospech štátu stratili, odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že výmer č. 2921/17-29/1949 zo dňa 2. 03. 1950 o konfiškácii majetku J. C., naposledy bytom vo Fige, vydaný Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave, Oblastná úradovňa Osídľovacieho úradu v Rimavskej Sobote (v odôvodnení ktorého sa uvádza, že „majetok J. C., ktorý bol v zmysle ust. § 2 ods. 3 zákona č. 148/1947 Sb. v rámci Dohody o výmene obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom presťahovaný do Maďarska, je právoplatne skonfiškovaný podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb. n. SNR a bol pridelený (slovesný minulý čas) presídlencom Slovákom z Maďarska“), bol vydaný až potom čo V. R. E. bol najprv výmerom vydaným Osídľovacím úradom pre Slovensko v Bratislave, Oblastná osídľovacia úradovňa v Rimavskej Sobote č. XXX/IV-X/X-XXXX zo dňa 20. 05. 1948 na predmetný pozemkový majetok nachádzajúci sa v k. ú. Figa umiestnený a potom čo mu bol následne výmerom č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949 tento pozemkový majetok pridelený do vlastníctva, nemôže byť pripísaná na vrub žalobcov, pretože tí za takýto zmatečný a opačný postup orgánov československého štátu nenesú zodpovednosť.

11. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že rozhodnutia č. D 439/65 a č. D 419/68, vydané v dedičských konaniach po poručiteľoch V.ovi R.ovi E.m a U.ovi E.m nie sú spôsobilými nadobúdacimi titulmi, pretože konštatujú dedenie nehnuteľností „pozemnoknižne neprevedených“, ktoré sú vymedzené neurčito bez uvedenia výmery, prípadne podielu, pričom tieto nehnuteľnosti nie je možné identifikovať, odvolací súd uvádza, že v rozhodnutí č. D 439/65, vydanom dňa 2. marca 1966 Štátnym notárstvom v Rimavskej Sobote v dedičskom konaní po poručiteľovi V.ovi R.ovi E.m, nie sú identifikované nehnuteľnosti tvoriace predmet dedičstva len ako „pozemnoknižne neprevedené“ ale aj priamo odkazom na výmer č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949. Rovnako aj v rozhodnutí č. D 419/68 zo dňa 29. mája 1972, vydanom Štátnym notárstvom v Rimavskej Sobote v dedičskom konaní po poručiteľovi U.ovi E.m je uvedený vlastnícky výmer č. 2921.-4/29/1949 zo dňa 10. 09. 1949, preto neobstojí uvedená odvolacia námietka žalovaného, rovnako ako neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že v rozhodnutiach č. D 439/65 a č. D 419/68 je uvádzaný výmer zo dňa 10. 09. 1949 s iným označením ako výmer zo dňa 20. 05. 1948, keďže z obsahu odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že vo vzťahu k presídlencom V.ovi R.ovi E.mu boli vydané výmery dva, a to výmer č. XXX/IV-X/X-XXXX zo dňa 20. 05. 1948, na základe ktorého bol V. R. E. na predmetný pozemkový majetok

umiestnený a následne výmer o prídelení predmetného pozemkového majetku do vlastníctva č. 2921. - 4/29- 1948 zo dňa 10. 09. 1949.

12. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že to že V.ovi R.ovi E.mu bol po jeho presídlení z Maďarska do Československa, konkrétne do obce Figa prídelený výmerom o prídelení do vlastníctva č. 2921. - 4/29- 1948 zo dňa 10. 09. 1949 „pozemkový majetok“ nachádzajúci sa v k. ú. Figa vyplýva aj z listu Správy pre veci majetkové zo dňa 28. 11. 1993, adresovaného W. E., bytom Figa 32, ktorým Správa pre veci majetkové vyzvala W. E.ovu ako dedičku „pozemkového majetku“ uvedeného v rozhodnutiach o dedičstve č. 439/65 a č. D 419/68, vydaných v dedičských konaniach po poručiťoch V.ovi R.ovi E.m a U.ovi E.m, v súvislosti s prídeleným majetkom na zaplatenie nedoplatku vo výške 2 484 Sk, ktorý nedoplatok v uvedenej výške W. E.ová podľa potvrdenia Ministerstva financií, Samostatné oddelenie majetkových podstát (č. I. 17 spisu) uhradila.

13. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, tak ako je vyššie uvedené, podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením.

15. Senát odvolacieho súdu rozhodol vo veci pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).